

Indstilling til Brancheforeningen Cirkulærs Verdensmålspris

Dette skema udfyldes og indsendes sammen med eventuelle billeder til Niels Toftegaard på nt@cirkulaer.dk **senest d. 12. april 2024.**

Se kriterierne for indstilling og nominering på <https://cirkulaer.dk/verdensmaal>

- De indstillede indsatser præsenteret på foreningens hjemmeside.
- Tre nomineres endeligt til prisen.
- Vinderen kåres på foreningens årsmøde 22.-23. maj 2024.

Hvem indstilles til prisen?: <i>Selskab/kommune</i>
Kredsløb
Hvem indstiller?: <i>Selskab/kommune og kontaktperson</i>
Kredsløb
Initiativets navn:
Den selvbetjente nærgenbrugsstation, Godsbanen Nærgenbrugsstation
Kort beskrivelse af initiativet: <i>max 400 ord – hvad går initiativet ud på, og hvad er formålet?</i>
<p>Godsbanen Nærgenbrugsstation genopfinder genbrugsstationen for den moderne byboer i Aarhus C. Som en innovativ, bynær løsning til genbrug og genanvendelse, er stationen tilgængelig præcis når beboerne har brug for den, og støtter en bekvem og bæredygtig livsstil.</p> <p>I den multifunktionelle nærgenbrugsstation kan du aflevere stort affald i 11 fraktioner til genanvendelse, bytte indbo med din nabo og låne en ismaskine eller printe et dokument via låneskabet. Du må også gerne sætte dig med en lånt symaskine og reparere dit tøj eller mødes med en ven og fikse en gammel lampe. Du kan sågar få slebet din kniv eller hjælp til din cykel af en af nærgenbrugsstationens samarbejdspartnere,</p> <p>Nærgenbrugsstationen er selvbetjent via en Mitld-dør og kan benyttes af alle aarhusianere mellem kl. 07-19. I weekenden fungerer Nærgenbrugsstationen også som platform for små-virksomheder og foreninger, der tilbyder beboerne, selvbetalte services indenfor reparation og vedligehold. Konceptet understøtter dermed forretningsmodellerne for virksomheder, startups og frivilligt drevne koncepter uden omkostninger for Kredsløb.</p> <p>Nærgenbrugsstationen er bygget i genbrugte og genanvendte materialer og viser med sit unge og urbane udtryk at genbrug og genanvendelse giver mening også i en æstetisk sammenhæng. Inventaret er bygget af genbrugstræ, møbler og lamper er upcyclet genbrug eller støbt af plast fra Kredsløbs genbrugsstationer. Kun ledninger, søm og skruer er nyindkøb.</p>

Inventaret udgør i sig selv en fortælling om og bevisførelse af, at genbrug og genanvendelse giver mening og værdi.

Nærgenbrugsstationen udforsker genbrugsstationen som en grøn servicestation. Den løfter sit formål om at gøre det nemmere for beboerne i lokalområdet at leve mere bæredygtige liv på en måde, der er tilpasset et yngre og ikke nødvendigvis værdi-båret segment. Konceptet mainstreamer bæredygtige handlinger og gør dem tilgængelige for en beboergruppe, der normalt ikke identificerer sig som et grønt segment.

Fra et driftsperspektiv undersøger nærgenbrugsstationen nye måder at drive genbrugsstation på.

- Er selvbetjent og beboerne får adgang med Mit ID login på dørene. Data giver indsigt i brugernes vaner og tilknytning til området
- Videoovervågning fungerer som forebyggelse af rod, misbrug af system og sikkerhed
- Videoovervågning anvendes af medarbejderne som indikation for behov for oprydning og tømning af beholdere.
- Driftspersonale servicerer Godsbanen nærgenbrugsstation fra den nærmeste genbrugsstation og evt. overskudskapacitet hos medarbejderne udnyttes optimalt.

Nærgenbrugsstationen er skabt i en designproces med stærkt brugerfokus og er delfinansieret af EU-projektet Circular Economy Beyond Waste.

Hvilke Verdensmål knytter sig til initiativet?: *Find oversigt her, inkl. delmål:* <https://www.verdensmaal.org/>

Primær opfyldelse af Verdensmål

1. Bæredygtige Byer og Lokalsamfund (11)

- Styrker affaldshåndtering i den tætte by, der er præget af etageejendomme, og hvor adgangen til sortering af stort affald er begrænset.
- Sætter fokus på ressourceforvaltning og giver beboerne flere muligheder for at genbruge og dele ting med hinanden.
- Undersøger nye muligheder for at udvide adgang til faciliteter via selvbetjening.
- Øger bevidsthed og mainstreamer klimavenlig adfærd.
-

2. Ansvarligt forbrug og produktion (12),

- Styrker affaldsforebyggelse og genbrug.
- Styrker genanvendelse og muligheder for at aflevere farligt affald til korrekt behandling.
- Reducerer materialeaftrykket i boligområdet og har minimal belastning fra nærgenbrugsstationens egen etablering.
- Understøtte at der opbygges et marked for reparation og vedligehold på markedsvilkår og sikrer tilgængelighed for beboerne.

Sekundær opfyldelse af Verdensmål

1. Klimaindsats (13)

- Styrker borgernes handlemuligheder for mere genbrug og genanvendelse, bringer problemløsningen tæt på hverdagen og mindsker dermed Co2 belastning fra forbrug

<p>2.Partnerskab for handling (17)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Understøtter markedet og nye forretningsmodeller indenfor reparation og genbrug ved at tilbyde nærgenbrugsstationen som platform for private erhvervsaktører, der tager betaling for services.
<p>Hvordan har initiativet haft effekt?: <i>Fx økonomisk, miljømæssigt eller socialt – på kommunens/selskabets drift eller aktiviteter.</i></p> <p>Godsbanen nærgenbrugsstation har være åben side juli 2023 og har på sin korte åbningstid allerede vist stærke resultater i sin måde at tænke nye løsninger for affaldshåndteringen i byerne på.</p> <p>Ind til videre viser resultaterne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1200-1500 log-ins om måneden - Selvbetjening fungerer stort set problemfrit fra både drifts- og brugerperspektiv og bidrager til den interne organisatoriske bevægelse mod højere grad af automatisering og digitalisering - Videoovervågning har overraskende stor præventiv effekt på både mængden af rod og misbrug. Der er på 9 mdr. kun registreret 2 tilfælde misbrug hvor genstande fra deleskabet ikke er tilbageleveret. - Effektivisering. Der bruges 10 timer på drift (oprydning og tømning af beholdere) for 84 timers kunde adgang ugentligt. - Kundetilfredsheden er meget høj jf. brugerundersøgelse og feedbacksystem. <p>Citater fra kunder:</p> <p><i>"Jeg synes, at det er et fantastisk koncept, og jeg har benyttet mig af det mange gange. Det har også hjulpet mig med at få givet de ting videre, som jeg ikke kan komme på genbrugsstationen med, fordi jeg ikke har bil."</i></p> <p><i>"Genialt. Jeg er så ked af at jeg skal til at flytte fra byen. Har manglet sådan et sted, tæt på, i de 9 år jeg har boet i Århus."</i></p>
<p>Hvorfor skal initiativet vinde Brancheforeningen Cirkulærs Verdensmålspris?:</p> <p>Godsbanen Nærgenbrugsstation er nytænkende indenfor service, ressourceforbrug, drift og kundefokus. Stationen anviser udviklingsmuligheder for branchen ift. at løse affaldsproblematikker i byerne, men kan også inspirere branchen bredt.</p> <p>Affaldshåndtering i byerne har særlige vilkår. Der er hård kamp om de fysiske arealer og byens rum. Beboerne har ofte ikke adgang til bil i hverdagen, så adgang til de større genbrugsstationer i periferien er begrænsede og der er minimal plads til opbevaring af affald i lejlighederne. Ofte ser vi et gab mellem beboernes handlinger og deres holdninger, og det må antages at designet af affaldsløsningerne derfor ikke står mål med beboernes behov.</p> <p>Den selvbetjente nærgenbrugsstation placeret i et butikslokale og med nem adgang til muligheder for både genbrug, aflevering af genanvendeligt affald, deleøkonomi og aktivitetstilbud kommer netop med løsningsforslag til brugernes udfordringer på en ny måde. Den svarer på beboernes problemer</p>

lokalt ved at anvise handlemuligheder tæt på hverdagen. Når affaldet kan sorteres eller ting kan afleveres til genbrug på vejen ned for at handle i supermarkedet og cyklen kan fikses med værktøj fra låneskabet på vejen til biografen, så nedbrydes barriererne for bæredygtige handlinger.

Nærgenbrugsstationen minimerer besvær og gør det muligt at handle grønt uden at brugerne overhovedet selv ser det som en bæredygtig handling – de får blot løst et problem. Dermed bliver bæredygtighed ikke få de få allerede overbeviste superbrugere, men for de mange almindelige beboere i byen.